

УДК 81373.613=112.2:821.161.2-1Франко(477.43/86)

З. Ю. Гук,

аспірант

(Львівський національний університет імені Івана Франка)

zorichok25@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4571-8465

СЕМАНТИКО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПАРАМЕТРИ ГЕРМАНІЗМІВ У ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ ІВАНА ФРАНКА

Статтю присвячено дослідженню лексичних запозичень з німецької мови в художньому тексті Івана Франка (на матеріалі коротких оповідань). Здійснено розгорнутий та ґрунтовний аналіз фонетичних, семантичних та морфологічних змін германізмів, яких вони зазнали в процесі засвоєння мовою-реципієнтом. У статті наведено функціональні особливості германізмів, з'ясовано їх стилістичний потенціал в українській мові та визначено основні тематичні групи до яких належать запозичення з німецької мови.

Ключові слова: запозичення, германізм, лексика, семантика, художній текст.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями. У період панування Австро-Угорщини на території Галичини чимало германізмів проникло в українську мову. Така мовна взаємодія відбилась на творчості багатьох письменників цього періоду, зокрема, й Івана Франка. Письменник залишив багатий літературний та науковий спадок, цікавий для дослідження не лише з погляду літературознавства, але й мовознавства, адже його твори рясніють германізмами та запозиченнями з інших мов.

Іншомовні слова супроводжували українську мову протягом усього її розвитку. Історичні події зумовлювали контактування мов у різних частинах України, наслідком чого стали інтерферентні процеси. У ХІХ – на початку ХХ ст. Галичина була частиною Австро-Угорської імперії, а державною мовою була німецька. Імперська політика мала на меті всебічно розвивати галицьку колонію, тому було прийнято рішення відрядити туди фахівців з різних частин перенаселеної на той час імперії.

Іван Франко жив та творив оточений німецькою мовою, яка проникла у його прозові та поетичні твори, а сам письменник відомий не лише своїми літературними, літературознавчими, етнографічними та перекладацькими успіхами, а й як поліглот. Слід зазначити, що Франко вживав у своїх творах германізми не лише тому, що бездоганно володів німецькою мовою, а й тому, що місцеве населення часто послуговувалось запозиченнями, зокрема з німецької мови, яка потрапила на Галичину під час декількох хвиль німецької колонізації.

Вивчення Франкового творчого спадку стосувалося передовсім художніх творів з літературознавчої точки зору. Як писала Т. Панько: "лінгвістичне франкознавство вже дослідило низку проблем і питань науково-теоретичної та словесно-художньої творчості. Однак глибина та інтенсивність лінгвістичної думки поета далеко ще не вичерпані" [1: 7].

Із цієї цитати випливає актуальність дослідження проблеми функціонування германізмів у художніх творах І. Франка, покликаного доповнити наявні знання про авторський стиль письменника та його зв'язки з німецькою мовою.

Метою наукової розвідки є дослідження семантико-функціональних параметрів германізмів у художніх творах І. Франка на матеріалі коротких оповідань.

Об'єктом дослідження слугували германізми, вибрані з оповідань: "Два приятелі" (1877), "Муляр" (1878), "Сам собі винен" (1880), "На дні" (1880), "На вершку" (1880), "Вугляр" (1909).

Предметом дослідження стали зміни та всіх мовних рівнях, приналежність до тематичних груп, стилістично-функціональні параметри германізмів в художніх творах І. Франка.

Аналіз останніх досліджень. Мову Франка науковці досліджували в різних аспектах, зокрема – побутування не транслітерованих іншомовних елементів в творах І. Франка (М. Карпенко, О. Маймескул, І. Ціховський, Л. Рудницький); діалектних елементів (В. Грещук, В. Кухар, І. Білодід, І. Ковалик, Н. Корнієнко, Я. Закревська, Л. Лиманчук, І. Матвіяс, І. Ощипко, Я. Януш); полонізмів та іншомовної лексики (М. Карпенко, І. Кочан, О. Маймескул, І. Ліпкевич та В. Токар).

Виклад основного матеріалу. Для реалізації дослідження потрібно визначити термін *германізм*. Як зазначає О. Муромцева, "германізм (від лат. *germanus* – "германський") – слово, його окреме значення, вислів тощо, запозичені з німецької мови (чи інших германських мов) або перекладені чи утворені за її зразком [2: 95]. У словнику лінгвістичних термінів наведено таке визначення цього терміну: "германізми, слова чи конструкції, запозичені з германських мов, але повністю не засвоєні рідною мовою" [3: 37]. У пропонованому дослідженні останнє визначення терміну вважатимемо основним.

Виділені з творів германізми можна поділити на такі лексико-семантичні групи лексики: 1) військова: асентерунок – *die Assentierung* – військовий призов [4: 266]; абшит – *der Abschied* – звільнення від

військової служби, тощо [5: 121]; 2) адміністративна: бецирк – *der Bezirk* – округ [5: 111]; бюргер – *der Bürger* – громадянин [5: 124]; вахмістр – *der Wachtmeister* – судовий наглядач [5: 112]; ліцитатор – *der Lizitant* – покупець на аукціоні [5: 212]; пас – *der Pass* – паспорт [5: 112]; шпиталь – *das Spital* – лікарня [5: 121]; 3) побутових предметів та одягу: гальба – *das Halbe* – пивний кухоль об'ємом 0,5 літри [5: 110]; кавалет – *das Kavallett* – ліжко або бокова частина ліжка [5: 114]; куферок – *der Koffer* – валіза, скриня [5: 182]; оберрок – *der Überrock* – пальто, верхня одежа [5: 182]; фіра – *die Fuhre* – віз [4: 250]; пляшка – *die Flasche* – пляшка [5: 156]; штаба – *der Stab* – палка [5: 113]; 4) кулінарія: шум – *der Schaum* – піна [5: 63]; шпиганий – *gespickt* – фарширований [5: 181]; 5) лексеми, які не увійшли до тематичних груп: легар – *legen* – лежень, ледар [5: 123]; натрафити – *treffen* – знайти [5: 135]; потрафити – *treffen* – діяти, так як вигідно [5: 191]; трафитися – *treffen* – трапитися [4: 246]; фамелія – *die Familie* – родина, сім'я [5: 122]; заладити – *laden* – спорядити [4: 254]; гвалт – *die Gewalt* – клич про допомогу [5: 61]; рейвах – *die Reiterwache* – безладна біганина, метушня [4: 63]; шацунковий – *schätzend* – оціночний [5: 212].

Вибрана лексика пройшла свій історичний шлях в процесі запозичення. Так, можна простежити фонетичні, лексико-семантичні, морфологічні зміни. Л. Архипенко запропонувала підхід до проблеми термінологічного позначення слів, перейнятих з інших мов, на основі поділу всього процесу запозичення на дві фази: I – входження лексики й II – її освоєння. Ці фази безпосередньо пов'язані з етапами адаптації слів іншомовного походження в мові, що запозичує: початковий етап, етап поглиблений і етап повної адаптації. Дослідниця вважає, що для першої фази процесу запозичення характерна іншомовна лексика двох типів: усі неосвоєні іншомовні слова, які ввійшли до української мови внаслідок "миттєвого" запозичення (варваризми, екзотизми), і слова, які почали адаптуватися в мові-реципієнті й перебувають на початковому етапі адаптації. Друга фаза пов'язана з двома етапами освоєння іншомовних запозичень: з етапом поглибленим і етапом повної адаптації [6: 7].

На думку Л. Крисіна, є такі етапи запозичення лексики 1) початковий етап – вживання іншомовного слова в тексті у його власній орфографічній та граматичній формах, без транслітерації і транскрипції, в якості своєрідного вкраплення; 2) другий етап пристосування слова до системи мови-реципієнта транслітерацією чи транскрипцією, віднесення до конкретної частини мови; 3) період, коли носії мови не відчують чужомовного походження слова – іншомовне слово вживається поряд з іншими словниковими одиницями рідної мови, зберігаючи жанрово-стилістичні, ситуативні й соціальні особливості; 4) етап стабілізації значення передбачає семантичну диференціацію власних і запозичених слів, близьких за змістом і вживанням; 5) реєстрація запозичення у тлумачному словнику – належність слова до лексико-семантичної системи мови [7: 76].

В. Сімонок вважає, що запозичення проходить два етапи асиміляції: 1) використання слова багатьма членами мовного колективу – лексема з'являється епізодично, зберігає іншомовне написання і ще належить до мовної картини світу мови-джерела; 2) повне підпорядкування законам української мови – слово не сприймається як іноземне [8: 15].

Отже, спираючись на викладені вище підходи, визначаємо структуру, яка, на нашу думку, цілком відтворює етапи засвоєння слів іншомовного походження: 1) початковий (чи етап проникнення іншомовної лексики до мови-рецептора); 2) період запозичання; 3) підпорядкування законам української мови; 4) реєстрація іншомовних слів у словниках та фіксація їхнього входження до складу фразеологічних зворотів.

Зміни зовнішньої структури слова свідчить про пристосування запозичення до системи приймаючої мови. Фонетичне освоєння полягає у пристосуванні звукового складу запозиченого слова до фонетичної системи української мови. Однак не завжди фонетичні зміни, які відбуваються при освоєнні іншомовного слова, можуть бути пояснені певними фонетичними законами. Здебільшого це виникає в тих випадках, коли відбувається усне безпосереднє запозичення слова. Характеризуючи особливості фонетичного освоєння запозичених слів, слід мати на увазі, що на результати такого освоєння значною мірою впливає шлях запозичення – прямий, безпосередній чи непрямий, опосередкований іншою мовою.

Українська мова мала тривалі прямі контакти з німецькою мовою, тому запозичення у багатьох випадках здійснювалося безпосередньо. Головна особливість фонетичного освоєння іншомовного слова полягає в заміні невласливих українській мові іншомовних звуків. Ця заміна може стосуватися голосних, приголосних, дифтонгів і в цілому ряді випадків мати різні варіанти.

Фонетичний склад німецької мови відрізняється від української такими звуками: літера *ü* – вимовляється середньо між [y] та [o]. Цей звук в українській мові засвоюється по-різному: частіше, як *ю*, рідше, як *у* та *о*: німецьке *der Bürger* – бюргер [5: 124], оберрок – *der Überrock* – пальто, тощо [5: 182].

У вибраній лексиці спостерігається фонетична субституція, а саме: проста – гальба – *das Halbe* [5: 110], штаба – *der Stab* [5: 113], оберрок – *der Überrock* [5: 182]; та звукова конвергенція шум – *der Schaum* [5: 63], гвалт – *die Gewalt* [5: 61]; транслітерація без особливих змін стосується таких лексем: бецирк – *der Bezirk* [5: 111], кавалет – *das Kavallett* [5: 114], шпиталь – *das Spital* [5: 121].

При запозиченні лексика може звукувати семантичне поле (лексема абшит – *Abschied* [5: 121] має значення в українській мові "звільнення від військової служби", а в німецькій – 1. прощання, розлучення;

2. відставка, звільнення [9: 23];), розширювати або зовсім змінювати значення (гальба – *das Halbe* [5: 110] – пивний кухоль об'ємом 0,5 літри, відповідно, в німецькій іменник *Halbe* має значення "половина". Запозичення не цілком втратило своє первинне значення, але дещо змінило конотацію). Зберегли своє значення лексеми асентерунок – *die Assentierung* – військовий призов [4: 266], бецирк – *der Bezirk* – округ [5: 111], бюргер – *der Bürger* – громадянин [5: 124], вахмістр – *der Wachtmeister* – судовий наглядач [5: 112]; ліцитатор – *der Lizitant* – покупець на аукціоні [5: 212], пас – *der Pass* – паспорт [5: 112], шпиталь – *das Spital* – лікарня [5: 121], кавалет – *das Kavallett* – ліжко або бокова частина ліжка [5: 114], куферок – *der Koffer* – валіза, скриня [5: 182], оберрок – *der Überrock* – пальто [5: 182], фіра – *die Fuhre* – віз [4: 250], фляшка – *die Flasche* – пляшка [5: 156], штаба – *der Stab* – палка [5: 113], шум – *der Schaum* – піна [5: 63], шпиганий – *gespickt* – фарширований [5: 181], фамелія – *die Familie* – родина, сім'я [5: 122].

Граматичні структури української та німецької мов є різні, тому лексеми зазнають змін відповідно до норм української морфології. Як показує аналіз вибраної лексики, при запозиченні в мову найчастіше потрапляють іменники, рідше дієслова та прикметники. В прозі І. Франка переважають германізми, виражені іменниками, прикметниками та дієсловами. Граматичне освоєння запозичених слів полягає в набутті ними граматичних значень української мови наприклад, відмінювання: бюргер, бюргеру, бюргером [5: 124]; бецирк, бецирку, бецирком [5: 112]; дієвідмінювання – трафитися, трафляються [4: 246] тощо.

Категорія роду в німецькій мові керується артиклями, тоді як в українській мові – переважно морфологічно за характером основ і системою флексій. Германізми запозичуються та адаптуються за правилами української морфології. В лексемах бецирк – *der Bezirk* [5: 112], бюргер – *der Bürger* [5: 124], вахмістр – *der Wachtmeister* [5: 112], ліцитатор – *der Lizitant* [5: 212], куферок – *der Koffer* [5: 182], шум – *der Schaum* [5: 63] рід іменників збігається, тому що наведені приклади закінчуються на приголосну, оскільки в українській мові іменники з кінцевим приголосним основи відносяться до чоловічого роду причому семантична приналежність німецького запозиченого слова до категорії певного роду не впливає на присвоєння категорії роду в українській мові.

При запозиченні іменників жіночого роду з суфіксом *-ung* цей суфікс змінюється на *-унок*, відповідно змінюється жіночий рід на чоловічий: асентерунок – *die Assentierung* [4: 266]. Також іменники жіночого роду, запозичені з мови-джерела, що мають в основі кінцеве *-e* або *-ie*, в процесі адаптації в мові-реципієнті втрачають це закінчення, таким чином іншомовне слово переходить з жіночого в чоловічий або середній роди: рейвах – *die Reiterwache* [4: 63]. Хоча це не завжди так, оскільки є приклади, коли жіночий рід зберігається завдяки присвоєнню кінцевої голосної *-a* на зміну німецькому *-e*, *-ie*: фіра – *die Fuhre* [4: 250], фляшка – *die Flasche* [5: 156], фамелія – *die Familie* [5: 122].

Варто відзначити словотвірні особливості ужитих Франком лексем, наприклад, *натрафити*, *потрафити*, які мають в своїй основі дієслово *treffen*. За допомогою українських словотвірних префіксів *на-* та *по-* змінилося значення запозиченого дієслова. Як відомо, словотвірний афікс – явище одночасно морфологічне, лексичне, стилістичне, бо кожен суфікс чи префікс завжди надає семантиці кореневої частини слова або зовсім нового лексичного значення або значення тільки додаткового, особливого, яке доповнює, видозмінює те, що виражається кореневою частиною слова. Процес утворення похідних слів є цілком закономірним для запозичень в цілому та одним з етапів адаптації в мові-реципієнті.

Щодо стилістичних функцій проаналізованої лексики, то варто зазначити, що деякі германізми є нейтральними, позбавленими стилістичного навантаження. Вони виконують пряме номінативне призначення та вживаються так само, як і власне українські нейтральні лексеми. Це пояснюється тим, що у процесі адаптації іншомовних лексем в українській мові можлива втрата екзотичного відтінку значення та його стилістичного забарвлення або ж, навпаки, набуття цими лексемами постійної експресивної оцінки в мові-реципієнті. Германізми також створюють особливий ефект в творах, передаючи колорит мовлення населення Галичини.

Ознак пейоративності набуло слово *летар*, що вживається в творі для вираження негативного ставлення до персонажа та характеристики його особистості, як ледачої людини: "А тут у нас є ще оден "бюргер". А встань-но ти, – *летаре!* Рушся з місця, гнилице!" [5: 123]. Цей германізм є запозичений з середньовісньонімецького діалекту та за даними Етимологічного словника української мови має таке значення: "кожна з двох жердин, лага під дерев'яною балкою, зрубне дерево, що довго лежить" [10: 208]. З часом він набув іншого значення та змінив свою стилістику, що зрозуміло з самої цитати та пояснення значення слова, а саме *летар* – ледар, лежень [5: 123]. Таким чином, шляхом метафоризації та уподібнення іменник набув іншого значення від предмета до особливості поведінки людини. В цитаті є ще один германізм "бюргер" [5: 123], який також є пейоративом з іронічним відтінком. Лексема має значення громадянина, міського жителя, городянина – проте, в тексті вживається в протилежному значенні для підкреслення належності одного з головних героїв до нижчої ланки суспільства.

Лексема *гвалт* – *die Gewalt* [5: 61] вживається на позначення вигук у разі потреби допомоги. Це дуже експресивний вигук, який привертає увагу читача одразу та задає відповідний настрій при читанні твору,

що чітко видно з уривку: " – Хаме! – крикнув він. – Якого ти біса мене вчепився? Чого ти від мене хочеш? – А! Так ти грозиш? – ревно підмайстер. – Гвалту! Гвалту! Розбійник!" [4: 145].

Висновки: Як свідчать результати дослідження у проаналізованих творах І. Франка простежується широке застосування германізмів, як і запозичень з інших мов, що засвідчує радше їхнє побутування в українській мові, а не авторський прийом чи особливість мовлення конкретного персонажа. Германізми були вибрані з творів методом суцільного добору та наскрізного аналізу, з них питома частина становить іменники, рідше – прикметники та дієслова.

Лексика української мови є неоднорідною за походженням. У ході різних історичних, соціальних та культурних змін відбувались зміни і в мові. Германізми розширили та збагатили лексичний фонд української мови Галичини, увійшли в літературну мову письменників та використовуються в різножанрових текстах. Мова творів І. Франка багата на германізми, автор широко застосовує їх у літературній творчості, де вони вживаються як нейтрально, так і в різних стилістичні функціях. Лексична функціональність вибраних германізмів в різножанрових текстах потребує подальшого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Панько Т. Мова і нація в естетичній концепції Івана Франка / Т. Панько – Львів : Світ, 1992. – 189 с.
2. Українська мова : Енциклопедія / редкол. : Русанівський В. М. та ін. – К. : Вид-во "Укр. енцикл." ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.
3. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / [за ред. С. Я. Єрмоленка]. – Київ : Либідь, 2001. – 222 с.
4. Франко І. Я. Зібрання творів у 50-и томах / І. Я. Франко. – К. : Наукова думка, 1978. – Т. 14. – 476 с.
5. Франко І. Я. Зібрання творів у 50-и томах / І. Я. Франко. – К. : Наукова думка, 1978. – Т. 15. – 509 с.
6. Архипенко Л. М. Іншомовні лексичні запозичення в українській мові : етапи і ступені адаптації (на матеріалі англіцизмів у пресі кінця XX – початку XXI ст.) : автореф. дис. канд. філол. наук : 10.02.01 "Українська мова" / Л. М. Архипенко. – Харків, 2005. – 20 с.
7. Крысин Л. П. Этапы освоения иноязычного слова / Л. П. Крысин // Рус. яз. в шк. – 1991. – № 2. – С. 75–78.
8. Сімонок В. П. Мовні універсалії і процес запозичування слів / В. П. Сімонок // Вісн. Харків. нац. ун-ту : сер. : Філологія. – Х. : ХНУ, 2001. – Вип. 34. – С. 12–18.
9. Великий німецько-український словник / близько 170 000 слів та словосполучень / [авт.-укладач В. Мюллер]. – К. : Чумацький шлях, 2005. – 792 с.
10. Етимологічний словник української мови : у 7 т. / ред. кол. О. С. Мельничук, І. К. Білодід, В. Т. Коломієць та ін. – К. : Наукова думка, 1982-2012. – Т. 3 : К-М. – 1989. – 553 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Pan'ko T. Mova i natsiia v estetychnii kontseptsii Ivana Franka [Language and Nation in the Aesthetic Concept of Ivan Franko] / T. Panko – Lviv : Svit, 1992. – 189 s.
2. Ukrain'ska mova : Entsiklopediia [Ukrainian Language : Encyclopedia] / redkol. : Rusanivskiy V. M. ta in. – K. : Vyd-vo "Ukr. entsykl." im. M. P. Bazhana, 2004. – 824 s.
3. Ukrayins'ka mova. Korotkyi tlumachnyi slovnyk lnhvistychnykh terminiv [Ukrainian Language. A Short Glossary of Linguistic Terms] / [za red. S. Ya. Yermolenka]. – Kyiiv : Lybid, 2001. – 222 s.
4. Franko I. Ya. Zibrannia tvoriv u 50-y tomakh [Collected Works in 50 Volumes] / I. Ya. Franko. – K. : Naukova dumka, 1978. – T. 14–476 s.
5. Franko I. Ya. Zibrannia tvoriv u 50-y tomakh [Collected Works in 50 volumes] / I. Ya. Franko. – K. : Naukova dumka, 1978. – T. 15. – 509 s.
6. Arkhypenko L. M. Inshomovni leksychni zapozychennia v ukrains'kii movi : etapy i stupeni adaptatsii (na materialii anhlitsyzmiv u presi kintsya XX – pochatku XXI st.) [Foreign Lexical Borrowing in Ukrainian : Stages and Degrees of Adaptation (Based on Anglicisms in the Press at the End of XX – the Beginning of XXI century)] : avtoref. dys. kand. filol. nauk : 10.02.01 "Ukrains'ka mova" / L. M. Arkhypenko. – Kharkiv, 2005. – 20 s.
7. Krysin L. P. Etapy osvoienia inoyazychnoho slova [Stages of Development of Foreign Language Words] / L. P. Krysin // Rus. yaz. v shk. [Russian language at School] – 1991. – № 2. – S. 75–78.
8. Simonok V. P. Movni universalii i protses zapozychuvannia sliv [Language Universals and the Process of Word Loaning] / V. P. Simonok // Visn. Kharkiv. nats. un-tu : ser. : Filolohiya. [Newsletter. Kharkiv National University : Linguistics]. – Kh. : KhNU, 2001. – Vyp. 34. – S. 12–18.
9. Velykyi nimets'ko-ukrayinskii slovnyk [A Large German-Ukrainian Dictionary / about 170 000 Words and Phrases] / blyz'ko 170 000 sliv ta slovospoluchen' / [avt.-ukladach V. Miuller]. – K. : Chumatskii shliakh, 2005. – 792 s.
10. Etymolohichnii slovnyk ukrayins'koi movy : u 7 t. [Dictionary of the Ukrainian language : 7 Volumes] / red. kol. O. S. Melnychuk, I. K. Bilodid, V. T. Kolomiiets ta in. – K. : Naukova dumka, 1982–2012. – T. 3 : K-M. – 1989. – 553 s.

Гук З. Ю. Семантико-функциональные параметры германизмов в художественном дискурсе Ивана Франко.

Статья посвящена исследованию лексических заимствований из немецкого языка в художественном тексте Ивана Франко (на материале коротких рассказов). Осуществлен развернутый и обстоятельный анализ фонетических, семантических и морфологических изменений германизмов, которые они понесли в процессе усвоения языком-реципиентом. В статье приведены функциональные особенности германизмов, выяснено их стилистический потенциал в украинском языке и определены основные тематические группы, к которым относятся заимствования из немецкого языка.

Ключевые слова: заимствования, германизм, лексика, семантика.

Guk Z. Yu. Semantic and Functional Parameters of Germanisms in the Artistic Discourse of Ivan Franko.

Problem definition. The article deals with investigation of lexical borrowings from German language in the literary texts of Ivan Franko. The analysis of semantic composition and functional features of germanisms are made there, their stylistic potential in the Ukrainian language is also determined in the article.

Object of the research. The material of research has become short stories of Ivan Franko: "Dva pryiateli" (1877), "Muliar" (1878), "Sam sobi vynen" (1880), "Na dni" (1880), "Na vershku" (1880), "Vuhliar" (1909). *Approaches.* The germanisms were selected from the works by continuous selection and cross-cutting analysis, the main part of them are nouns, rarely – adjectives and verbs.

Conclusion. Certain group of borrowings in the vocabulary of the Ukrainian language consists of Germanisms. The borrowings from other languages are widespread in the analyzed Franko's literary works rather confirming their existence in the Ukrainian language, than the author's speech feature or a specific character.

The vocabulary of the Ukrainian language is heterogeneous in origin. Different historical, social and cultural changes took place in the language and germanisms expanded and enriched the vocabulary of the Ukrainian in Galicia, entered the literary language of writers in different genres and texts.

Key words: borrowing, germanisms, vocabulary, semantics.